

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 48/22
U Luxembourg 22. ožujka 2022.

Presuda u predmetu C-508/19 Prokurator Generalny
(Stegovno vijeće Vrhovnog suda – Imenovanje)

Sud proglašava nedopuštenim zahtjev za prethodnu odluku poljskog suda kojim se želi doznati dodjeljuje li mu pravo Unije ovlast, koju nema na temelju poljskog prava, da utvrdi da radni odnos suca ne postoji zbog nedostataka sadržanih u aktu o njegovu imenovanju

Pitanja koja je postavio nacionalni sud nisu objektivno potrebna za rješavanje spora koji mu je podnesen

U siječnju 2019. pokrenut je stegovni postupak protiv osobe M. F., suca Sąda Rejonowego w P. (Općinski sud u P., Poljska) zbog navodnih kašnjenja u obradi predmeta u kojima je taj sudac trebao odlučiti. Osoba J. M., u svojstvu predsjednika Sąda Najwyższego (Vrhovni sud, Poljska) koji usmjerava rad Stegovnog vijeća potonjeg suda, odredila je da Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w [...] (Stegovni sud pri Žalbenom sudu u [...], Poljska) odluči o tom postupku.

Smatrajući da imenovanje osobe J. M. u to stegovno vijeće sadržava nekoliko nezakonitosti, osoba M. F. podnijela je Vrhovnom sudu građansku tužbu za utvrđivanje nepostojanja radnog odnosa između osobe J. M. i tog suda, zahtijevajući od potonjeg da prekine stegovni postupak pokrenut protiv osobe M. F. Tako je jedno od vijeća Vrhovnog suda, Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (Vijeće za radno pravo i socijalnu sigurnost, u daljnjem tekstu: sud koji je uputio zahtjev) bilo zaduženo za ispitivanje tih zahtjeva.

Sud koji je uputio zahtjev, nakon što je utvrdio da mandat suca odražava pravni odnos javnog, a ne građanskog prava i da stoga tužba poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku ne može ulaziti u područje primjene Zakonika o građanskom postupku, ipak dvoji imaju li načelo djelotvorne sudske zaštite koje je utvrđeno pravom Unije i obveza država članica na temelju članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a da osiguraju da sudovi njihova pravnog poretka koji mogu odlučivati u područjima koja su obuhvaćena pravom Unije ispunjavaju zahtjeve koji proizlaze iz tog načela i, osobito, zahtjeve u vezi s njihovom neovisnosti, njihovom nepristranosti i činjenicom da su ustanovljeni zakonom, za posljedicu to da mu povjeravaju ovlast, koju on nema na temelju poljskog prava, da u okviru glavnog postupka utvrdi da dotični tuženik nema mandat suca.

U svojoj današnjoj presudi **Sud zahtjev za prethodnu odluku proglašava nedopuštenim.**

Sud podsjeća na to da pitanja koja je postavio nacionalni sud moraju biti objektivno potrebna za rješavanje spora koji mu je podnesen i da u načelu suradnja između Suda i nacionalnih sudova uspostavljena člankom 267. UFEU-a tako pretpostavlja da je sud koji je uputio zahtjev nadležan za odlučivanje o glavnom postupku kako se on ne bi smatrao u potpunosti hipotetskim. Iako je Sud priznao da to može biti drukčije u određenim izvanrednim okolnostima, takvo rješenje ne može se prihvatiti u ovom predmetu.

Naime, kao prvo, sud koji je uputio zahtjev sâm naglašava da, kada se pred njim vodi građanski postupak za utvrđivanje nepostojanja nekog pravnog odnosa, on nema, na temelju nacionalnog prava, nadležnost koja bi mu omogućila da odlučuje o zakonitosti akta o kojem je riječ.

Kao drugo, građanskom tužbom koju je podnijela osoba M. F. zapravo se osporava odluka kojom je osoba J. M. odredila nadležni stegovni sud za odlučivanje o stegovnom postupku koji se vodi

protiv osobe M F., za koji ta osoba osim toga traži da ga sud koji je uputio zahtjev privremeno prekine. Tako su pitanja upućena Sudu neodvojivo povezana sa sporom koji nije onaj iz glavnog postupka i koji je za njega zapravo samo akcesoran. Kako bi na njih odgovorio, Sud bi stoga morao uzeti u obzir obilježja tog drugog spora, a ne držati se okolnosti glavnog postupka, kao što se to zahtijeva člankom 267. UFEU-a.

Kao treće, Sud primjećuje da, zbog neraspologanja pravom na izravnu tužbu protiv imenovanja osobe J. M. predsjednikom Stegovnog vijeća Vrhovnog suda ili protiv akta osobe J. M. kojim određuje stegovni sud zadužen za ispitivanje spora, osoba M. F. mogla je pred potonjim sudom istaknuti pobijanje koje se temelji na mogućem nepoštovanju, koje proizlazi iz predmetnog akta određivanja, njezina prava da o tom sporu sudi zakonom prethodno ustanovljen neovisni i nepristrani sud. Sud osim toga u tom pogledu podsjeća na to da je presudio da odredbe Zakona o redovnim sudovima, zato što predsjedniku Stegovnog vijeća Vrhovnog suda povjeravaju diskrecijsku ovlast određivanja stegovnog suda mjesno nadležnog za odlučivanje u stegovnim postupcima pokrenutima protiv sudaca redovnih sudova, ne ispunjavaju zahtjev koji proizlazi iz članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a prema kojem mora postojati mogućnost da takve predmete ispita „zakonom ustanovljeni” sud¹. Budući da postavlja takav zahtjev, za tu odredbu osim toga treba smatrati da ima izravan učinak, tako da načelo nadređenosti prava Unije nalaže tako određenom stegovnom sudu da ne primijeni nacionalne odredbe na temelju kojih je izvršeno takvo određivanje i, slijedom toga, da se proglasi nenadležnim za odlučivanje o sporu koji se pred njim vodi.

Kao četvrto, Sud primjećuje da se u ovom predmetu nastoji ishoditi neki oblik proglašavanja ništavim *erga omnes* imenovanja tuženika iz glavnog postupka na njegovu dužnost suca iako nacionalno pravo ne dopušta i nikad nije dopuštalo svim pojedincima da osporavaju imenovanje sudaca izravnom tužbom za poništenje ili proglašenje nevaljanim takvog imenovanja.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

¹ Presuda od 15. srpnja 2021., Komisija/Poljska (Sustav stegovnih mjera za suce) ([C-791/19](#), vidjeti također PM br. [130/21](#))